

**KIERUNKI DZIAŁANIA
WOJEWÓDZKIEGO INSPEKTORATU TRANSPORTU
DROGOWEGO w LUBLINIE
w roku 2022**

AKCEPTUJĘ

Lubelski Wojewódzki Inspektor
Transportu Drogowego

Piotr Winiarski

ZATWIERDZAM

M. 211

I. Wstęp

Inspekcja Transportu Drogowego została powołana mocą ustawy z dnia 6 września 2001 r. o transporcie drogowym (Dz. U. z 2022 r. poz. 180, z późn. zm., zwaną dalej u.t.d.), zaś z początkiem października 2002 r. pierwsi inspektorzy ITD rozpoczęli pracę na drogach całej Polski. W ciągu 19 lat swojej działalności (dane włącznie do 1 listopada 2021 r.) inspektorzy ITD skontrolowali ponad 3 miliony 361 tysięcy pojazdów, wydali ponad 443 tysięcy decyzji administracyjnych nakładających kary na przewoźników na podstawie u.t.d. oraz stwierdzili ponad 38 tys. naruszeń na podstawie ustawy o przewozie towarów niebezpiecznych. Ponadto inspektorzy nałożyli również ponad 484 tys. mandatów na kierowców na podstawie u.t.d. oraz ponad 357 tysięcy mandatów za nieprzestrzeganie przepisów ustawy z dnia 20 czerwca 1997 r. Prawo o ruchu drogowym (Dz.U. z 2021 r. poz. 450 ze zm., zwanej dalej p.r.d.). Jednocześnie inspektorzy transportu drogowego zatrzymali ponad 233 tys. dowodów rejestracyjnych niesprawnych pojazdów.

Inspekcja Transportu Drogowego przeprowadziła również 29 424 kontrole w siedzibach firm przewozowych, podczas których skontrolowano ok. 18,23 mln dni pracy kierowców. Najczęściej ujawniane naruszenia, zarówno podczas kontroli drogowych, jak i w siedzibach przedsiębiorstw, dotyczą nieprzestrzegania przez kierowców przepisów w zakresie czasu prowadzenia pojazdów, obowiązkowych przerw i odpoczynków, a także związane są z nieprawidłowym używaniem urządzeń rejestrujących. Celem poprawy stanu infrastruktury drogowej, a także poprawy konkurencji oraz bezpieczeństwa ruchu drogowego inspektorzy ważyli również przeładowane pojazdy ciężarowe. W okresie od 2005 r. inspektorzy zważyli ok. 325,8 tys. pojazdów, nakładając ponad 43,4 tysięcy decyzji za naruszenia przepisów w tym zakresie. Wieloletnia praca i zaangażowanie pracowników Inspekcji Transportu Drogowego, a w szczególności inspektorów transportu drogowego, przyczyniły się i nadal przyczyniają się do poprawy bezpieczeństwa na polskich drogach oraz zwalczania szarej strefy w przewozach.

II. Cele

Wyznaczając kierunki działania Inspekcji Transportu Drogowego na rok 2022, Główny Inspektor Transportu Drogowego miał na celu:

1. Ochronę polskiego rynku transportowego poprzez:

- kontrolę dokumentów wymaganych na podstawie u.t.d., międzynarodowych umów dwustronnych oraz prawa Unii Europejskiej,
- podejmowanie działań ukierunkowanych na kontrolę zezwoleń wymaganych w umowach międzynarodowych, ze szczególnym uwzględnieniem kontroli przewoźników zza wschodniej granicy,
- kontrolę dokumentów w zakresie dopuszczalności wykonywania przewozów drogowych przez przedsiębiorcę zagranicznego lub pojazdem zarejestrowanym za granicą, bez zezwolenia na przewóz kabotażowy,
- kontrolę przewoźników z uwzględnieniem zrównoważonego udziału kontroli przewoźników krajowych i zagranicznych.

2. Poprawę rozwoju ekonomicznego i regulację sektora transportowego poprzez:

- kontrolę przestrzegania warunków wykonywania transportu drogowego oraz przewozu na potrzeby własne, określonych w licencjach, zezwoleniach i zaświadczeniach,
- kontrolę przedsiębiorców w zakresie przestrzegania przez nich regulacji dotyczących dostępu do rynku, w szczególności w zakresie realizacji wymogu posiadania bazy transportowej,
- prowadzenie postępowań i nakładanie sankcji w stosunku do innych podmiotów wykonujących czynności związane z przewozem drogowym, jeżeli podmioty te miały wpływ lub godziły się na powstanie naruszeń,
- zwalczanie i przeciwdziałanie przypadkom nieuczciwej konkurencji, w szczególności poprzez przeprowadzanie kontroli pojazdów o dopuszczalnej masie całkowitej nieprzekraczającej 3,5 t, realizujących przewozy rzeczy z przekroczeniem dopuszczalnej ładowności,
- prowadzenie kontroli w organach samorządu terytorialnego, w ramach nadzoru nad prawidłowością wydawania licencji i zezwoleń w krajowym transporcie drogowym,
- kontrolę przestrzegania przepisów ustawy o systemie monitorowania drogowego przewozu towarów.

3. Poprawę bezpieczeństwa ruchu drogowego poprzez:

- kontrolę kierujących pojazdami, w tym w szczególnych przypadkach samochodami osobowymi, gdy zachodzi uzasadnione podejrzenie, że kierują pojazdem w stanie nietrzeźwości lub w stanie po użyciu alkoholu albo środka działającego podobnie do alkoholu,
- kontrolę kierujących (również kierujących samochodami osobowymi, którzy rażąco naruszyli przepisy o ruchu drogowym lub spowodowali zagrożenie bezpieczeństwa),
- kontrolę przestrzegania przepisów dotyczących czasu prowadzenia pojazdu, przerw i odpoczynków kierowcy – w transporcie pozawspólnotowym na podstawie umowy AETR, w transporcie wewnątrzwspólnotowym – zgodnie z przepisami rozporządzeń WE,
- kontrolę przewozu drogowego towarów niebezpiecznych zgodnie z przepisami ustawy o przewozie towarów niebezpiecznych oraz umowy europejskiej dotyczącej międzynarodowego przewozu drogowego towarów niebezpiecznych (ADR),
- przeprowadzanie oceny ryzyka na poziomie wojewódzkim w zakresie oceny działalności uczestników przewozu towarów niebezpiecznych,
- przeprowadzanie oceny zgodności bezpieczeństwa działalności uczestników przewozu drogowego towarów niebezpiecznych na podstawie weryfikacji m.in. rocznych sprawozdań uczestników przewozu drogowego towarów niebezpiecznych oraz raportów ze zdarzeń drogowych z udziałem pojazdów transportujących ADR,
- analizę informacji zgromadzonych na podstawie przeprowadzonych kontroli drogowych oraz kontroli w siedzibach przedsiębiorców,
- kontrolę dokumentów uprawniających do prowadzenia pojazdów o dopuszczalnej masie całkowitej powyżej 3,5t i autobusów, zgodnie z przepisami u.t.d.,

- egzekwowanie od kierowców i przedsiębiorców osobiście wykonujących przewozy obowiązku przestrzegania przepisów ustawy p.r.d., w szczególności w ramach kontroli z wykorzystaniem video-rejestratorów,
- współpracę z Policją w zakresie udzielania pomocy organom prowadzącym postępowania w sprawach wypadków drogowych i katastrof celem ustalenia ich przyczyn,
- kontrolę przestrzegania przepisów o dopuszczalnych parametrach pojazdu,
- kontrolę przestrzegania przepisów dotyczących budowy, instalacji, użytkowania, sprawdzania i kontrolowania urządzeń rejestrujących stosowanych w transporcie drogowym w celu weryfikacji zgodności z rozporządzeniem 561/2006 (WE), dyrektywą 2002/15/WE Parlamentu Europejskiego i Rady i dyrektywą Rady 92/6/EWG – w transporcie pozawspólnotowym na podstawie Umowy AETR, w transporcie wewnątrzwspólnotowym – zgodnie z przepisami rozporządzenia 2014/165 UE,
- kontrolę podmiotów wykonujących pilotaż pojazdów nienormatywnych podczas wykonywanych przewozów drogowych,
- realizowanie działań wynikających z dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2014/47/UE z dnia 3 kwietnia 2014 r. w sprawie *drogowej kontroli technicznej dotyczącej zdolności do ruchu drogowego pojazdów użytkowych poruszających się w Unii oraz uchylającej dyrektywę 2000/30/WE (Dz. Urz. UE L 127 z 29.4.2014, z późn. zm.)*, wdrożonej ustawą z dnia 13 czerwca 2019 r. o zmianie ustawy Prawo o ruchu drogowym oraz ustawy o transporcie drogowym (Dz. U. poz. 1466), a także rozporządzenia wykonawczego Komisji (UE) 2017/2205 z dnia 29 listopada 2017 r. w sprawie *szczegółowych zasad dotyczących procedur zgłaszania pojazdów użytkowych wykazujących poważne lub niebezpieczne usterki stwierdzone podczas drogowej kontroli technicznej (Dz. Urz. UE L 314 z 30.11.2017, str. 3)*, wdrożonego ustawą z dnia 25 lutego 2021 r. o zmianie ustawy o transporcie drogowym (Dz. U. poz. 674), w szczególności w zakresie:
 - planowania i realizacji wstępnych i szczegółowych drogowych kontroli technicznych pojazdów kategorii M₂, M₃, N₂ i N₃ i przyczep kategorii O₃ i O₄,
 - identyfikacji podmiotów wykonujących przewóz drogowy o wysokim współczynniku ryzyka występowania naruszeń dotyczących czasu stanu technicznego pojazdów kategorii M₂, M₃, N₂ i N₃ i przyczep kategorii O₃ i O₄ oraz przeprowadzania oceny ryzyka podmiotów wykonujących przewóz drogowy w zakresie występowania naruszeń dotyczących stanu technicznego zgodnie z rozporządzeniem Ministra Infrastruktury z dnia 21 października 2019r. w sprawie *systemu oceny ryzyka podmiotów wykonujących przewóz drogowy (Dz. U. z 2019r. poz. 2123)*,
- przekazywanie przy użyciu systemu wymiany komunikatów (systemu RSI) informacji o pojazdach użytkowych wykazujących poważne lub niebezpieczne usterki stwierdzone podczas drogowej kontroli technicznej.

4. Poprawę jakości świadczonych usług w transporcie drogowym poprzez:

- kontrolę spełniania przez przedsiębiorców wykonujących transport drogowy wymogów określonych przepisami u.t.d. oraz przepisami rozporządzeń wspólnotowych regulujących dostęp do rynku usług transportowych, w szczególności dotyczących spełniania przez przedsiębiorców warunków

- potrzebnych do uzyskania uprawnień w zakresie krajowych i międzynarodowych zarobkowych przewozów drogowych,
- kontrolę przestrzegania przepisów określonych w umowie o międzynarodowych przewozach szybko psujących się artykułów żywnościowych i o specjalnych środkach transportu przeznaczonych do tych przewozów (ATP) oraz w przepisach krajowych dotyczących przewozu żywności,
- kontrolę warunków przewozu zwierząt określonych w ustawie o ochronie zwierząt,
- kontrolę transportu produktów roślinnych objętych nadzorem fitosanitarnym,
- podejmowanie działań w zakresie przewozu osób, wymierzonych w „szarą strefę” i zwalczanie nieuczciwej konkurencji w przewozach taxi.

5. Poprawę stanu infrastruktury drogowej poprzez:

- planowanie, organizowanie i realizowanie przez Wojewódzkich Inspektorów Transportu Drogowego kontroli dotyczących mas pojazdów lub zespołów pojazdów w taki sposób, aby obejmowały one w każdym roku kalendarzowym co najmniej 5% ogólnej liczby kontroli w zakresie przewozu drogowego,
- prowadzenie kontroli masy i nacisków osi z wykorzystaniem wag przenośnych do ważenia pojazdów w ruchu, zakupionych wraz z 64 pojazdami w ramach projektu „*Wzmocnienie potencjału Inspekcji Transportu Drogowego*,”
- kontrolę stanu technicznego pojazdów, wpływającą na stan infrastruktury drogowej z użyciem mobilnych jednostek diagnostycznych zakupionych w ramach realizacji projektu „*Wzmocnienie potencjału Inspekcji Transportu Drogowego*”,
- kontrolę stosowania się przez przedsiębiorców i kierowców do określonych przepisami ograniczeń wymiarów, masy i nacisków osi pojazdów, a także kontrolę zezwoleń na przejazd pojazdów nienormatywnych,
- współpracę z zarządami dróg w celu przebudowy istniejących punktów, a także projektowania i budowy nowych bezpiecznych miejsc parkingowych przeznaczonych do postoju pojazdów realizujących przewozy drogowe oraz umożliwiających przeprowadzanie uprawnionym organom kontroli drogowych pojazdów ciężarowych i autobusów,
- ochronę nawierzchni dróg publicznych przed ich degradacją, związaną z przejazdem pojazdów nienormatywnych, którymi wykonywany jest przewóz drogowy drewna.

6. Poprawę warunków pracy kierowców poprzez:

- kontrolę stanu technicznego pojazdów,
- kontrolę legalności zatrudnienia kierowców oraz spełniania przez nich warunków określonych przepisami u.t.d.,
- kontrolę przestrzegania przepisów dotyczących czasu prowadzenia pojazdu, przerw i okresów odpoczynku kierowców wykonujących przewóz drogowy rzeczy i osób,
- kontrolę przepisów w zakresie przestrzegania czasu pracy przez przedsiębiorców osobiście wykonujących przewozy drogowe oraz osoby niezatrudnione przez przedsiębiorcę, lecz osobiście wykonujące przewozy drogowe na jego rzecz,
- informowanie przewoźników i zatrudnianych przez nich kierowców na temat regulacji transportowych,

- udział w konsultacyjnych związanych z wdrożeniem do polskiego porządku prawnego przepisów tzw. Pakietu Mobilności I.

7. Ochronę środowiska naturalnego poprzez:

- kontrolę stanu technicznego pojazdów, ze szczególnym uwzględnieniem kontroli wycieków płynów eksploatacyjnych i emisji spalin,
- prowadzenie drogowych kontroli technicznych pojazdów kategorii M₂, M₃, N₂ i N₃ i przyczep kategorii O₃ i O₄,
- prowadzenie kontroli emisji spalin i zadymienia z wykorzystaniem dymomierzy, będących na wyposażeniu 64 pojazdów zakupionych w ramach realizacji projektu „*Wzmocnienie potencjału Inspekcji Transportu Drogowego*”, a także mobilnych jednostek diagnostycznych,
- eliminowanie z ruchu drogowego pojazdów niesprawnych technicznie, nieprawidłowo oznakowanych i wyposażonych oraz nadmiernie zanieczyszczających środowisko,
- kontrolę szczegółowych warunków przewozu drogowego towarów niebezpiecznych,
- kontrolę przemieszczania odpadów, w tym w szczególności przemieszczania odpadów w ruchu międzynarodowym zgodnie z przepisami ustawy o odpadach, ustawy o międzynarodowym obrocie odpadami oraz innymi przepisami międzynarodowymi,
- kontrolę rodzaju paliwa stosowanego w pojazdach mechanicznych.

8. Ugruntowanie pozytywnego wizerunku Inspekcji Transportu Drogowego, jako specjalistycznej jednostki kontrolnej poprzez:

- udział w projektach i inicjatywach Unii Europejskiej określonych w ustawie o transporcie drogowym oraz działaniach w ramach ECR (szkolenia, warsztaty i wymiany międzynarodowe),
- współpracę z organizacjami i stowarzyszeniami zrzeszającymi przewoźników drogowych,
- zapewnienie uczestnictwa, co najmniej sześć razy w roku, w skoordynowanych kontrolach drogowych, zgodnie z ustawą o transporcie drogowym,
- zapewnienie uczestnictwa, co najmniej raz w roku, w skoordynowanych drogowych kontrolach technicznych pojazdów, zgodnie z ustawą o transporcie drogowym.

III. Główne kierunki działania

Działając na podstawie art. 54 ust. 3 u.t.d. oraz mając na uwadze skuteczne wykonywanie przez Inspekcję Transportu Drogowego swoich ustawowych zadań, ustala się następujące kierunki działania Wojewódzkiego Inspektoratu Transportu Drogowego w Lublinie na rok 2022.

1. Działania w obszarze zapewnienia uczciwej konkurencji w przewozach drogowych.

W ramach zapewnienia zwalczania nieuczciwej konkurencji, przewiduje się następujące działania o charakterze ogólnokrajowym:

- a) kontrolę przedsiębiorców w zakresie przestrzegania przez nich regulacji dotyczących dostępu do rynku, w szczególności dotyczących realizacji wymogu posiadania bazy transportowej,
- b) podejmowanie przez inspektorów cyklicznych prób przeprowadzenia kontroli w stosunku do przedsiębiorców niepoddających się lub uniemożliwiających przeprowadzenie kontroli w siedzibach przedsiębiorstw,
- c) zwalczanie i przeciwdziałanie przypadkom nieuczciwej konkurencji, w szczególności poprzez przeprowadzanie kontroli pojazdów o dopuszczalnej masie całkowitej nieprzekraczającej 3,5t, realizujących przewozy rzeczy z przekroczeniem dopuszczalnej ładowności,
- d) kontrolę pojazdów wyposażonych w urządzenia rejestrujące pod kątem występowania niedozwolonych urządzeń i manipulacji tachografów,
- e) identyfikowanie i tworzenie warunków do eliminowania nieuprawnionych działań na rynku przewozów transportowych,
- f) zwalczanie nieuczciwej konkurencji w przewozach taxi, w szczególności poprzez podejmowanie działań wymierzonych w „szarą strefę”,
- g) kontrolę przestrzegania przepisów ustawy o systemie monitorowania drogowego przewozu towarów,
- h) kontrolę przewoźników z uwzględnieniem zrównoważonego udziału kontroli przewoźników krajowych i zagranicznych,
- i) współpracę ze służbami kontrolnymi polskimi i zagranicznymi w zakresie uprawnień przewozowych oraz naruszeń przepisów,
- j) współpracę z Głównym Inspektoratem Transportu Drogowego w zakresie wydawania certyfikatów potwierdzających spełnienie odpowiednich wymogów bezpieczeństwa lub warunków dopuszczenia do ruchu oraz formularzy jazd,
- k) zwalczanie nieuczciwej konkurencji ze strony podmiotów niemających uprawnień do wykonywania transportu drogowego osób lub rzeczy. Działanie te będą polegać na prowadzeniu kontroli drogowych oraz kontroli działalności gospodarczej przedsiębiorców oraz prowadzeniu postępowań w przedmiocie nałożenia kar pieniężnych za naruszenia związane z brakiem takich uprawnień.

2. Prowadzenie działań kontrolnych w celu zapewnienia przestrzegania przez przewoźników postanowień umów dwustronnych w zakresie międzynarodowego transportu drogowego.

W celu zapobiegania przypadkom naruszania przepisów określonych w międzynarodowych umowach dotyczących transportu drogowego, przewiduje się podjęcie następujących działań:

- a) wykonywanie kontroli drogowych na międzynarodowych i krajowych szlakach drogowych, ze szczególnym uwzględnieniem kontroli wymagań dotyczących zezwoleń określonych w umowach międzynarodowych,
- b) informowanie załadowców/odbiorców o warunkach realizacji przewozu przez przewoźników zagranicznych,
- c) współpracę z innymi organami kontrolnymi w zakresie kontroli wymagań dotyczących zezwoleń określonych w umowach międzynarodowych,
- d) podejmowanie działań kontrolnych na wniosek stowarzyszeń przewoźników i obywateli informujących o przypadkach łamania przepisów transportowych wynikających z umów międzynarodowych,
- e) weryfikacja zezwoleń za pomocą systemu Elektronicznej Kontroli Zezwoleń.

Jednym z zasadniczych celów jest ograniczanie nieuczciwych praktyk na polskim rynku transportowym poprzez m. in. ujawnianie i sankcjonowanie przypadków wielokrotnego wykorzystywania zezwoleń, o których mowa w art. 28 ust. 1 u.t.d., przez zagraniczne podmioty niemające siedziby w państwie członkowskim Unii Europejskiej, Konfederacji Szwajcarskiej lub państwie członkowskim Europejskiego Porozumienia o Wolnym Handlu (EFTA) – stronie umowy o Europejskim Obszarze Gospodarczym. Nieuczciwe postępowanie podmiotów zagranicznych niewątpliwie osłabia konkurencyjność polskiego transportu drogowego i budzi zdecydowany sprzeciw w środowisku polskich przewoźników.

3. Poprawa bezpieczeństwa w przewozach osób oraz zwalczanie nieuczciwej konkurencji, w szczególności na rynku przewozów regularnych, okazjonalnych i taksówkami.

W ramach poprawy bezpieczeństwa w przewozie drogowym osób oraz w zakresie zwalczania nieuczciwej konkurencji, przewiduje się następujące działania o charakterze ogólnokrajowym:

- a) wykonywanie, w ramach RPK minimum 13% (1.147) z ogólnej liczby kontroli drogowych, w zakresie transportu drogowego osób,
- b) prowadzenie akcji kontrolnych w aglomeracjach miejskich na terenie województw dotyczących przewozów osób w krajowym transporcie drogowym osobami pojazdami przystosowanymi konstrukcyjnie do przewozu nie więcej niż 9 osób łącznie z kierowcą, z uwzględnieniem przestrzegania przepisów określonych w art. 18 ust. 5 u.t.d. w wymiarze minimum 2% (177) ogólnej liczby kontroli,
- c) kontrole autobusów komunikacji regularnej i przewozów okazjonalnych ze szczególnym ukierunkowaniem na kontrolę stanu technicznego pojazdów oraz kierowców w zakresie stanu trzeźwości i przestrzegania przepisów o czasie prowadzenia pojazdów,

- d) prowadzenie kontroli w zakresie nadzoru nad obowiązkami wprowadzonymi ustawą z dnia 6 maja 2019r. *o zmianie ustawy o transporcie drogowym oraz niektórych innych ustaw* (Dz.U. poz. 1180), w tym w zakresie przestrzegania obowiązku uzyskania licencji upoważniającej do wykonywania transportu drogowego w zakresie pośrednictwa przy przewozie osób przez wszystkich pośredniczących przy przewozie osób,
- e) udział w ogólnokrajowej akcji kontrolnej pod nazwą „Bezpieczny Autokar” polegającej na wzmożonej kontroli autobusów przewożących turystów w miesiącach zimowych (ferie) i letnich (wakacje) oraz akcji informacyjnej skierowanej do kierowców i pasażerów autobusów,
- f) udział w akcji pod nazwą „Bezpieczna droga do szkoły” w zakresie kontroli regularnych przewozów dzieci do szkół, ze szczególnym uwzględnieniem przestrzegania przepisów o czasie pracy oraz spełnienia wymagań w zakresie kwalifikacji kierowców, a także stanu technicznego pojazdów,
- g) prowadzenie kontroli skierowanych na eliminowanie nieuczciwej konkurencji ze szczególnym uwzględnieniem uprawnień nadanych art. 69 ust. 1a u.t.d., w zakresie kontroli przewozów regularnych osób oraz przewozów wykonywanych taksówkami,
- h) nadzór i kontrole w organach administracji samorządowej w zakresie wydawania licencji i zezwoleń w krajowym transporcie drogowym osób, stosownie do zatwierdzonych przez Głównego Inspektora Transportu Drogowego rocznych planów kontroli,
- i) udział w międzynarodowych akcjach kontroli autobusów, w ramach członkostwa w Europejskiej Kontroli Drogowej (ECR),
- j) prowadzenie doraźnych kontroli przedsiębiorstw prowadzących działalność w zakresie transportu osób na podstawie uzasadnionych wniosków składanych przez obywateli i inne podmioty.

4. Poprawa przestrzegania przez kierowców i przewoźników przepisów dotyczących maksymalnych norm prowadzenia pojazdów, minimalnych przerw i okresów odpoczynku jako element socjalnej i uczciwej konkurencji.

W ramach działalności Inspekcji Transportu Drogowego prowadzonej w zakresie realizacji zadań zdefiniowanych w tym obszarze przewiduje się:

- a) realizację zadań określonych w ramowym planie kontroli sformułowanym zgodnie z założeniami „*Krajowej Strategii Kontroli przepisów w zakresie czasu jazdy i czasu postoju, obowiązkowych przerw i czasu odpoczynku kierowców na lata 2021-2022*”, która została opracowana we współpracy z innymi właściwymi organami uprawnionymi do kontroli,
- b) szczegółową kontrolę przestrzegania przez kierowców przepisów w zakresie norm prowadzenia pojazdu, przerw i okresów odpoczynku, w ilości, co najmniej 70% ogólnej liczby kontroli drogowych pojazdów, w ramach RPK tj. 6.266 kontroli (75.189 dni pracy kierowców),
- c) prowadzenie szczegółowych kontroli w siedzibach przedsiębiorstw w zakresie stosowania przez przewoźników i kierowców norm czasu prowadzenia pojazdów, wymaganych przerw i odpoczynków oraz przepisów o stosowaniu urządzeń

rejestrujących tj. 174 kontrole (78.361 dni pracy kierowców), z uwzględnieniem zadań kontrolnych określonych w „Krajowej Strategii Kontroli przepisów w zakresie czasu jazdy i czasu postoju, obowiązkowych przerw i czasu odpoczynku kierowców na lata 2021-2022”,

- d) przeprowadzanie kontroli w stosunku do przedsiębiorców ujętych w wykazie podmiotów o wysokim współczynniku ryzyka występowania naruszeń,
- e) szczegółową kontrolę pojazdów wyposażonych w urządzenia rejestrujące pod kątem występowania niedozwolonych urządzeń rejestrujących i manipulacji tachografów,
- f) udział w sześciu skoordynowanych kontrolach drogowych kierowców pojazdów objętych zakresem rozporządzeń dotyczących norm czasu prowadzenia pojazdu, przerw w jeździe oraz odpoczynku kierowców oraz stosowania urządzeń rejestrujących w transporcie drogowym.

5. Przeciwdziałanie procesowi degradacji dróg.

W ramach dalszego rozszerzania działalności Inspekcji Transportu Drogowego w zakresie kontroli masy, wymiarów i nacisków na osie pojazdów przewiduje się podjęcie następujących działań:

- a) prowadzenie systematycznych kontroli mas i nacisków osi pojazdów ciężarowych w wyznaczonych punktach, wyposażonych w wagi stacyjne lub przystosowanych do pomiarów wagami przenośnymi zgodnie z przepisami p.r.d.,
- b) wykonywanie w ramach RPK 6% (530) kontroli drogowych wymiarów, masy i nacisków na osie pojazdów powyżej 3,5 t, przy czym po spełnieniu wymogu 35% skuteczności kontroli pojazdów naruszających przepisy odnoszące się do powyżej 3,5 t, liczba kontroli może zostać zmniejszona o 15% pierwotnego planu,
- c) planowanie, organizowanie i realizowanie przez WITD kontroli dotyczących mas pojazdów lub zespołów pojazdów w taki sposób, aby obejmowały one w każdym roku kalendarzowym co najmniej 5% ogólnej liczby kontroli w zakresie przewozu drogowego,
- d) prowadzenie kontroli masy i nacisków osi z wykorzystaniem wag przenośnych do ważenia pojazdów w ruchu, zakupionych wraz z 64 pojazdami w ramach projektu „Wzmocnienie potencjału Inspekcji Transportu Drogowego”,
- e) kontrolę stanu technicznego pojazdów, wpływającą na stan infrastruktury drogowej, z użyciem mobilnych jednostek diagnostycznych, zakupionych w ramach realizacji projektu „Wzmocnienie potencjału Inspekcji Transportu Drogowego”,
- f) szczegółową kontrolę w zakresie wymogu posiadania przez przewoźników zezwoleń na przejazd pojazdem nienormatywnym oraz przestrzegania warunków w nich określonych,
- g) prowadzenie postępowań i nakładanie sankcji na inne podmioty wykonujące czynności związane z przewozem drogowym, jeżeli podmioty te miały wpływ lub godziły się na powstanie naruszeń,
- h) prowadzenie kontroli w celu ochrony nawierzchni dróg publicznych przed ich degradacją, związanych z przejazdem pojazdów nienormatywnych, którymi wykonywany jest przewóz drogowy drewna w ramach realizacji porozumienia

o współdziałaniu Inspekcji Transportu Drogowego i Państwowego Gospodarstwa Leśnego Lasy Państwowe,

- i) współpracę z zarządami dróg w celu przebudowy istniejących punktów, a także projektowania i budowy nowych bezpiecznych miejsc parkingowych przeznaczonych do postoju pojazdów realizujących przewozy drogowe oraz umożliwiających przeprowadzanie uprawnionym organom kontroli drogowych pojazdów ciężarowych i autobusów,
- j) zapewnienie użytkowania w możliwie największym stopniu budowanych punktów kontrolnych wyposażonych w preselekcyjne wagi umożliwiające typowanie pojazdów, powstające w ramach wspólnego systemu kontroli parametrów pojazdów, który jest efektem współpracy pomiędzy Inspekcją Transportu Drogowego a Generalną Dyрекcją Dróg Krajowych i Autostrad.

IV. Działania w pozostałych obszarach.

1. W zakresie prowadzonych kontroli na drogach.

- a) prowadzenie przez inspektorów WITD w Lublinie kontroli na drogach, w wyznaczonych punktach kontroli, z uwzględnieniem zadań określonych w „Ramowym Planie Kontroli Inspekcji Transportu Drogowego w 2022 roku”, zwanym dalej „RPK”, tj. 8.825 kontroli, przy założeniu, że 4.413 kontroli będzie dotyczyło przewoźników zagranicznych;
- b) realizację w ramach RPK minimum 8% (706) kontroli drogowych dotyczących przewozu towarów niebezpiecznych;
- c) prowadzenie działań kontrolnych w zakresie kontroli stanu technicznego pojazdów, w tym kontroli emisji spalin pojazdów zgodnie z wymogami określonymi w dyrektywie 2014/47/UE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 3 kwietnia 2014r. w sprawie *drogowej kontroli technicznej dotyczącej zdolności do ruchu drogowego pojazdów użytkowych poruszających się w Unii oraz uchylającej dyrektywę 2000/30/WE* (Dz. Urz. UE L 127 z 29.04.2014) w sprawie drogowej kontroli przydatności do ruchu pojazdów użytkowych poruszających się we Wspólnocie;
- d) szczegółową kontrolę przewozu odpadów i międzynarodowego przewozu odpadów ze szczególnym uwzględnieniem głównych szlaków drogowych oraz dróg w obrębie granic wewnątrzwspólnotowych, w związku ze zniesieniem kontroli granicznych na granicach między państwami należącymi do strefy Schengen, przy czym liczba kontroli w tym zakresie powinna stanowić minimum 1% (73+15) ogólnej liczby skontrolowanych pojazdów, w ramach RPK;
- e) prowadzenie kontroli w zakresie rodzaju używanego paliwa w pojazdach samochodowych na poziomie minimum 1% (88) ogólnej liczby skontrolowanych pojazdów, w ramach RPK;
- f) wykonywanie kontroli dynamicznych - polegających na zatrzymywaniu pojazdów w ruchu i kierowaniu na miejsce prowadzenia kontroli, co ma zapobiegać omijaniu stałych miejsc kontroli Inspekcji, przez kierowców i przewoźników najczęściej naruszających przepisy;

- g) prowadzenie przez inspektorów Inspekcji Transportu Drogowego wspólnych kontroli wraz z uprawnionymi przedstawicielami innych organów kontrolnych, w szczególności następujących działań z Policją:
- „Bus&Truck” – akcji ukierunkowanej na ujawnianie i eliminowanie nieprawidłowości występujące w przewozie drogowym osób i rzeczy;
 - „Bezpieczny weekend” – akcji mającej na celu poprawę bezpieczeństwa i porządku w ruchu drogowym podczas tzw. „długich weekendów”;
 - „Alkohol i narkotyki” – akcji ukierunkowanej na ujawnianie i eliminowanie z ruchu kierujących pojazdami po spożyciu alkoholu lub w stanie po użyciu środków działających podobnie do alkoholu;
 - „Prędkość” – akcji dotyczącej przestrzegania przez kierujących ograniczeń prędkości;
- h) organizowanie samodzielnych kontroli oraz uczestnictwo we wspólnych wzmożonych akcjach kontroli z uprawnionymi do tego organami kontrolnymi, w tym z Policją, Strażą Graniczną, Krajową Administracją Skarbową, Państwową Inspekcją Pracy, Inspekcją Weterynaryjną, Inspekcją Ochrony Środowiska oraz Inspekcją Ochrony Roślin i Nasiennictwa ukierunkowanych na kontrolę przestrzegania przez kierowców poszczególnych regulacji prawnych, a w szczególności na:
- kontrolę przestrzegania przez kierowców przepisów o czasie pracy kierowców;
 - kontrolę przepisów normujących dostęp do rynku i zawodu, w tym w szczególności posiadania odpowiednich licencji, zezwoleń oraz zaświadczeń;
 - kontrolę warunków przewozu towarów niebezpiecznych;
 - kontrolę warunków przewozu żywych zwierząt;
 - kontrolę warunków technicznych i niezbędnego wyposażenia pojazdów, w szczególności dopuszczalnej masy, nacisków osi pojazdów;
 - kontrolę przepisów ochrony środowiska, w tym regulacji dotyczących transportu odpadów i międzynarodowego przemieszczania odpadów;
 - kontrolę rodzaju używanego paliwa w pojazdach mechanicznych;
 - kontrolę przewozu produktów roślinnych objętych nadzorem fitosanitarnym.
- i) kontrolę warunków transportu drogowego żywych zwierząt, w ilości minimum 1,2% (106) ogólnej liczby kontrolowanych pojazdów;
- j) kontrolę warunków przewozu szybko psujących się artykułów spożywczych (ATP) w ilości minimum 2% (177) ogólnej liczby kontrolowanych pojazdów;
- k) typowanie przedsiębiorstw najczęściej naruszających przepisy celem przeprowadzenia szczegółowych kontroli;
- l) kontrole przewozu żywych zwierząt, które mają na celu zwalczanie ognisk afrykańskiego pomoru świń (ASF);
- m) podejmowanie działań kontrolnych zmierzających do ujawniania oraz sankcjonowania rażących naruszeń związanych z przekraczaniem dopuszczalnych norm masy całkowitej pojazdów o dmc do 3,5 tony tj. 6% (530) kontroli;
- n) kontrolę wprowadzanych do obrotu ciśnieniowych urządzeń transportowych;
- o) kontrolę przestrzegania okresowych ograniczeń oraz zakazu ruchu niektórych pojazdów po drogach;

- p) podejmowanie działań we współpracy z Państwowym Gospodarstwem Leśnym „Lasy Państwowe” w zakresie zapewnienia bezpieczeństwa i porządku na drogach publicznych w związku z przewozami drogowymi drewna.

2. W zakresie prowadzonych kontroli w przedsiębiorstwach.

- a) prowadzenie kontroli przedsiębiorców zgodnie z „Ramowym Planem Kontroli Inspekcji Transportu Drogowego w 2022 roku”, z uwzględnieniem podziału w zależności od rodzaju wykonywanych przewozów drogowych w kategoriach: krajowe przewozy drogowe osób, krajowe przewozy drogowe rzeczy, międzynarodowe przewozy drogowe osób i międzynarodowe przewozy drogowe rzeczy;
- b) kontrolę przedsiębiorców w zakresie przestrzegania przez nich regulacji dotyczących dostępu do rynku, w szczególności dotyczących realizacji wymogu posiadania bazy transportowej (na mocy porozumienia z GITD);
- c) typowanie na podstawie funkcjonującego systemu oceny ryzyka przedsiębiorstw podlegających wzmożonym kontrolom w siedzibie;
- d) prowadzenie w ramach zaplanowanych kontroli w siedzibach przedsiębiorstw kontroli przepisów w zakresie przestrzegania czasu pracy przez przedsiębiorców osobiście wykonujących przewozy drogowe oraz osób niezatrudnionych przez przedsiębiorcę, lecz osobiście wykonujące przewozy drogowe na jego rzecz;
- e) prowadzenie kontroli przedsiębiorstw zajmujących się transportem drogowym towarów niebezpiecznych pod względem wypełniania przez przedsiębiorcę obowiązku wyznaczania doradcy ds. bezpieczeństwa oraz innych obowiązków wynikających z przepisów krajowych i międzynarodowych w zakresie transportu drogowego towarów niebezpiecznych;
- f) kierowanie w przypadkach stwierdzenia przesłanek określonych przepisami wniosków dotyczących wszczęcia postępowania w zakresie utraty dobrej reputacji.

3. W zakresie wykorzystania wyników kontroli przeprowadzonych na drogach i w przedsiębiorstwach.

- a) formułowanie wniosków pokontrolnych, o wszczęcie postępowań:
 - karnych, karno-skarbowych,
 - w sprawach o wykroczenia,
 - przez organy Państwowej Inspekcji Pracy,
 - przewidzianych w umowach międzynarodowych w stosunku do przedsiębiorców zagranicznych.
- b) prowadzenie ewidencji stwierdzonych naruszeń oraz jej analizowanie i wykorzystywanie do planowania akcji kontrolnych oraz wyznaczania kierunków działań na obszarze województw;
- c) wykorzystywanie informacji zawartych w centralnej ewidencji naruszeń oraz informacji uzyskanych w związku ze swoją działalnością do planowania kontroli oraz poprawy skuteczności pracy Inspekcji;

- d) podejmowanie przez inspektorów cyklicznych prób przeprowadzenia kontroli w stosunku do przedsiębiorców niepoddających się lub uniemożliwiających przeprowadzenie kontroli w siedzibach przedsiębiorstw;
- e) wykorzystywanie informacji zawartych w raportach o zdarzeniach zaistniałych podczas przewozu towarów niebezpiecznych do planowania oraz poprawy skuteczności działań Inspekcji.

4. W zakresie innych kompetencji przypisanych Inspekcji Transportu Drogowego

- a) prowadzenie w ramach kompetencji przyznanych wojewódzkim inspektorom transportu drogowego w ustawie z dnia 29 października 2010 r. o zmianie ustawy – Prawo o ruchu drogowym postępowań administracyjnych w sprawie nałożenia kary pieniężnej, w przypadku ujawnienia przez funkcjonariusza Policji naruszeń przewidzianych w u.t.d., popełnionych przez krajowego przewoźnika drogowego;
- b) prowadzenie doraźnych i planowanych kontroli w organach wydających licencje i zezwolenia w krajowym transporcie drogowym oraz zaświadczenia do wykonywania krajowego niezarobkowego przewozu drogowego w ramach nadzoru określonego w art. 86 ust. 2 u.t.d., na podstawie zatwierdzonych przez Głównego Inspektora Transportu Drogowego planów kontroli wojewódzkich inspektoratów transportu drogowego;
- c) prowadzenie kontroli wprowadzanych do obrotu ciśnieniowych urządzeń transportowych oraz materiałów pirotechnicznych zgodnie z opracowywanymi planami kontroli oraz wymiana informacji z Urzędem Ochrony Konkurencji i Konsumentów, jako organem monitorującym funkcjonowanie systemu kontroli wyrobów;
- d) udział w realizacji projektu „Wzmocnienie potencjału Inspekcji Transportu Drogowego” (projekt w ramach Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko 2014 – 2020, oś priorytetowa II rozwój sieci drogowej TEN-T i transportu multimodalnego, Działanie 3.1 Rozwój drogowej i lotniczej sieci TEN-T) w zakresie zakupu specjalistycznego sprzętu wspomagającego wykonywanie kontroli drogowych, tj. - 16 Mobilnych Jednostek Diagnostycznych. Celem projektu jest poprawa bezpieczeństwa ruchu drogowego poprzez zwiększenie efektywności i usprawnienie działań Inspekcji Transportu Drogowego;
- e) prowadzenie terminowej obsługi finansowo-księgowej;
- f) odzyskiwanie publicznoprawnych i cywilnoprawnych należności pieniężnych.

5. W zakresie organizacji struktur Inspekcji Transportu Drogowego.

- a) doskonalenie zawodowe inspektorów transportu drogowego poprzez realizację szkoleń, zgodnie z art. 76 ust. 3 u.t.d., w zakresie wprowadzanych nowych regulacji prawnych dotyczących zakresu działalności ITD, orzecznictwa sądów administracyjnych w sprawach z zakresu transportu drogowego oraz metodyki przeprowadzania kontroli;
- b) organizowanie na szczeblu lokalnym wspólnych szkoleń między ITD, a innymi organami kontrolnymi w celu wymiany wiedzy i doświadczenia, mających na celu usprawnienie współpracy oraz podniesienie kompetencji inspektorów realizujących zadania kontrolne;
- c) udział we wspólnych działaniach szkoleniowo-kontrolnych dla inspektorów z różnych województw służących wymianie doświadczeń, pozyskiwaniu i utrwalaniu wiedzy oraz umiejętności zawodowych w sposób teoretyczny i praktyczny;

- d) udział w międzynarodowych wymianach przedstawicieli służb kontrolnych w celu wymiany najlepszych praktyk kontrolnych;
- e) wzmacnianie bezpieczeństwa inspektorów i osób kontrolowanych poprzez doskonalenie praktycznych umiejętności inspektorów w zakresie prowadzenia kontroli;
- f) podnoszenie jakości wykonywanych działań kontrolnych poprzez prowadzenie analizy efektywności podejmowanych przez inspektorów czynności kontrolnych, a także prowadzenie kontroli inspektorów.

6. W zakresie współdziałania z innymi organami kontrolnymi oraz środowiskiem transportowym.

- a) współpraca na podstawie zawartych porozumień m.in. z Policją, Państwową Inspekcją Pracy, Krajową Administracją Skarbową, Strażą Graniczną, Inspekcją Ochrony Roślin i Nasiennictwa, Inspekcją Weterynaryjną, Transportowym Dozorem Technicznym, Urzędem Ochrony Konkurencji i Konsumentów, Inspekcją Ochrony Środowiska, Najwyższą Izbą Kontroli;
- b) wzajemne przekazywanie informacji dotyczących bezpieczeństwa i porządku ruchu na drogach publicznych oraz zwalczania przestępstw gospodarczych (w tym nielegalnego wwozu paliwa) dokonywanych w zakresie transportu drogowego lub w związku z tym transportem, z uwzględnieniem właściwości i kompetencji tych organów oraz zadań Inspekcji;
- c) udział, współpraca i koordynacja wzajemnych akcji kontrolnych z innymi organami kontrolnymi na terenie województwa, w tym wykonywanych w godzinach nocnych oraz w weekendy i dni świąteczne, dotyczących między innymi zwalczania przestępstw gospodarczych (w tym nielegalnego wwozu paliwa i innych towarów wrażliwych), spełniania wymagań dotyczących zezwoleń określonych w umowach międzynarodowych, tematycznych kontroli w zakresie przewozu osób i rzeczy, zgodnie z właściwością i kompetencją ww. organów;
- d) kontynuowanie współpracy w ramach powołanej Społecznej Rady Konsultacyjnej przy Lubelskim Wojewódzkim Inspektorze Transportu Drogowego z przedstawicielami stowarzyszeń przewoźników drogowych, w szczególności w zakresie wypracowania wspólnych metodyk działania w celu eliminowania nieuczciwej konkurencji.

7. Współpraca dotycząca kontroli w związku z członkostwem Polski w Unii Europejskiej, członkostwem Inspekcji Transportu Drogowego w Europejskiej Kontroli Drogowej (Euro Contrôle Route – ECR) oraz współpracy z innymi państwami.

W ramach realizacji procedur kontroli w związku z członkostwem Polski w Unii Europejskiej oraz Europejskiej Kontroli Drogowej i obowiązywaniem przestrzegania przepisów rozporządzeń wspólnotowych, dotyczących wykonywania transportu drogowego oraz sposobu prowadzenia kontroli na drogach, przewiduje się w 2022 r. wykonanie następujących działań:

- a) udział, co najmniej sześć razy w roku, w skoordynowanych kontrolach drogowych, zgodnie z ustawą o transporcie drogowym;

- b) udział w projektach i inicjatywach Unii Europejskiej określonych w ustawie o transporcie drogowym oraz działaniach ECR (szkolenia, warsztaty i wymiany międzynarodowe).

8. Podejmowanie działań informacyjno – promocyjnych zmierzających do ugruntowania pozytywnego wizerunku Inspekcji Transportu Drogowego jako specjalistycznej jednostki kontrolnej.

- a) udział w realizacji projektu edukacyjnego „Bezpieczna Szkoła Krokodylka Tirka” w formule zależnej od sytuacji epidemicznej na terenie kraju;
- b) organizacja spotkań edukacyjnych skierowanych do najmłodszych uczestników ruchu drogowego poza placówkami oświatowymi – zależnie od sytuacji epidemicznej na terenie kraju;
- c) dalsze rozwijanie działalności w Internecie jako jednego z głównych kanałów komunikacji z odbiorcami oraz współpraca z GITD w tym zakresie;
- d) współpraca z GITD w zakresie realizacji projektów promujących bezpieczeństwo na drodze na poziomie lokalnym;
- e) udział w projektach: „Bezpieczny Autokar” i „Bezpieczna droga do szkoły”;
- f) udział w realizacji projektów społecznych, w tym w akcjach społecznych i kampaniach informacyjnych oraz udział w targach, eventach, spotkaniach branżowych, których celem jest promowanie bezpieczeństwa w ruchu drogowym oraz kształtowanie świadomości użytkowników dróg;
- g) dalsze rozwijanie współpracy z mass mediami w zakresie popularyzacji bezpieczeństwa ruchu drogowego, przekazywania zasad prawidłowego zachowania się na drodze, propagowania nowych inicjatyw BRD oraz działalności ITD.

9. Realizacja projektu „Wzmocnienie potencjału Inspekcji Transportu Drogowego”.

Głównym celem projektu jest poprawa bezpieczeństwa ruchu drogowego poprzez zwiększenie efektywności działań kontrolnych Inspekcji Transportu Drogowego, które będzie możliwe poprzez zakup nowoczesnego sprzętu i pojazdów wraz z wyposażeniem. Dzięki realizacji projektu Inspekcja Transportu Drogowego zostanie wyposażona w nowoczesny i zaawansowany technicznie oraz technologicznie sprzęt, pojazdy oraz pakiet specjalistycznych szkoleń pozwalających zwiększyć efektywność przeprowadzanych kontroli, co przyczyni się do poprawy bezpieczeństwa ruchu drogowego oraz ograniczenia negatywnego wpływu transportu na środowisko naturalne, jak również umożliwi przeprowadzenie kontroli inspekcyjnych przez inspektorów Inspekcji Transportu Drogowego zgodnie z u.t.d. Cele szczegółowe projektu to m.in.:

- ochrona środowiska poprzez działania mające na celu ograniczenie negatywnego wpływu transportu drogowego na zanieczyszczenie powietrza i emisję gazów cieplarnianych,
- zapewnienie uczciwej konkurencji w transporcie drogowym.

W ramach projektu WITD w Lublinie dotychczas otrzymało:

1. 4 zestawy kontrolne do kontroli pojazdów i tachografów – tj. sprzęt pozwalający na zwiększenie wykrywalności urządzeń służących między innymi do fałszowania zapisów urządzeń rejestrujących, fałszowania sygnału w komputerze pokładowym o odpowiednim

dozowaniu płynu „Adblue”; zestaw kontrolny obejmuje między innymi: miernik cęgowy do bezinwazyjnego pomiaru prądu w instalacjach elektrycznych tachografów, urządzenie kalibracyjne do sprawdzenia parametrów kalibracyjnych tachografu, kamerę endoskopową z możliwością robienia zdjęć, tester diagnostyczny z możliwością podłączenia do złącza diagnostycznego pojazdu;

2. 4 samochody typu furgon wraz ze specjalistycznym wyposażeniem, w skład, którego wchodzi między innymi: przedział biurowy (z zabudowanymi szafkami i sprzętem informatycznym: drukarką i komputerem przenośnym dla każdego członka załogi), agregat, dymomierz, wagi samochodowe, termometr laserowy, przymiar wstępowy, aparat cyfrowy, alkomat, świetlny dysk sygnalizacyjny, tester diagnostyczny EOBD wraz z licencją;

W 2022 r. WITD w Lublinie otrzyma także jedną Mobilną Jednostkę Diagnostyczną (MJD) składającą się z Mobilnej Linii Diagnostycznej (MLD) oraz pojazdu do jej przewożenia. Na obecnym etapie WITD w Lublinie posiada już wykształconą kadrę inspektorską do usługi ww. urządzenia.

V. Podsumowanie.

Podstawą do opracowania kierunków działań tut. Inspektoratu są kierunki działań wytyczone przez Głównego Inspektora Transportu Drogowego, doświadczenie i wyniki dotychczas prowadzonych działań kontrolnych w ramach posiadanych uprawnień.

Informacje dotyczące określonych wartości liczbowych i procentowych, w zakresie minimalnych liczb wykonanych przez WITD w Lublinie kontroli, zostały określone w *Ramowym Planie Kontroli Inspekcji Transportu Drogowego w roku 2022* zaakceptowanym przez Głównego Inspektora Transportu Drogowego i zatwierdzonym przez Ministra Infrastruktury.